

Plán práce/pracovných činností pedagogického klubu

(príloha ŽoP)

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Základná škola, Hlavné námestie 14, 941 31 Dvory nad Žitavou
4. Názov projektu	Inovácia foriem a metód výchovno-vzdelávacieho procesu v Dvoroch nad Žitavou
5. Kód projektu ITMS2014+	312011S811
6. Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub čitateľskej gramotnosti
7. Počet členov pedagogického klubu	8
8. Školský polrok/ mesiac	Marec 2021

9. Opis/zameranie a zdôvodnenie činností pedagogického klubu:

Zameranie klubu:

- výmena skúseností a best practice z vlastnej vyučovacej činnosti

Štruktúra činnosti klubu:

- klub s písomným výstupom

Pedagogický klub čitateľskej gramotnosti má 8 členov.

Klub čitateľskej gramotnosti sa bude zameriavať na:

1. vyhľadávanie určitých informácií – čitateľ lokalizuje informáciu alebo myšlienku v texte, ktorá je dôležitá na porozumenie významu textu, informácia je v texte explicitne /priamo/ uvedená

2. vyvodzovanie záverov – čitateľ vyvodzuje informácie a myšlienky alebo súvislosti medzi nimi, ktoré napriek tomu, že nie sú explicitne formulované, z textu priamo vyplývajú

3. interpretovanie a integrovanie myšlienok a informácií – čitateľ konštruje význam nad rámec textu, pri interpretácii nachádza medzi myšlienkami textu súvislosti, pričom využíva svoje predchádzajúce poznatky, vedomosti a skúsenosti, pri interpretácii dochádza okrem integrácie myšlienok a informácií z textu navzájom aj k integrácii a syntéze predchádzajúcich poznatkov a vedomostí čitateľa

4. hodnotenie obsahu, jazyka a textových prvkov – čitateľ kriticky hodnotí prečítaný text – jeho obsah a formu, čo zahŕňa aj reflektovanie štruktúry textu, jazykových prostriedkov, literárnych útvarov vrátane autorovho osobného pohľadu a štýlu, čitateľ pritom využíva svoje vedomosti o svete, znalosti jazyka a jazykových konvencií, opiera sa o svoje predošlé skúsenosti s čítaním textov. Obsah textu môže byť hodnotený z hľadiska jeho celkovej hodnoty, hodnovernosti, alebo jeho významu pre čitateľa. Pri hodnotení textu môže čitateľ vychádzať zo svojho chápania sveta a predošlých čitateľských skúseností.

Zatiaľ čo prvé dva procesy porozumenia sú úzko späté s textom, druhé dva vo väčšej miere predpokladajú využívanie vedomostí a skúseností žiakov. Pre efektívne fungovanie pedagogického klubu a rozvoj znalostí je potrebné obstaranie školiaceho materiálu a potrieb, ktoré zahŕňa najmä knihy encyklopédie, časopisy, publikácie, didaktická technika a IKT technika. Jednotlivé činnosti zvolené v našom rámcovom programe sú prispôbené veku cieľovej skupiny a prelínajú sa s našimi učebnými osnovami. Výsledky a výstupy klubu budú správy o činnosti klubu a písomné výstupy klubu.

Keďže rozvíjanie čitateľskej gramotnosti považujeme za jednu z najpodstatnejších súčastí výchovno-vzdelávacieho procesu, budeme sa orientovať najmä na zlepšovanie výsledkov žiakov v čitateľskej gramotnosti. Prostriedkom bude aktívne uplatňovanie inovatívnych didaktických prístupov a metód na podporu čítania s porozumením vo všetkých predmetoch a ich analýza v klube.

V rámci klubovej činnosti plánujeme realizovať prednášky s výkladom a popisom metód, následnými ukázkami a praktickými aktivitami práce s textom. Uskutočnime otvorené hodiny pre učiteľov s využitím čitateľských stratégií a metód. V rámci stretnutí si vymeníme skúsenosti s aplikáciami vybraných metód na konkrétnych vyučovacích hodinách. Výhoda činnosti klubu čitateľskej gramotnosti spočíva v tom, že učelia sa navzájom poznajú a odbúrava sa ostych pýtať sa na neznáme veci. Tí pedagógovia, ktorí absolvovali školenia čitateľskej gramotnosti, budú vedieť prijateľným spôsobom odovzdať svojim kolegom skúsenosti z praxe. Očakávame, že uvedený proces bude prínosom hlavne pre nových členov kolektívu.

10. Rámcový program a termíny a dĺžka trvania jednotlivých stretnutí

termín stretnutia	dĺžka trvania stretnutia	miesto konania	téma stretnutia	rámcový program stretnutia
09.03.2021	3 hod.	ZŠ	Čítanie radosťou nie starosťou	- Projekt na podporu čítania - Komunikácia so žiakmi a motivácia

V mesiaci marec sme sa na stretnutiach zamerali na aktivity, ktoré by slúžili na podporu pozitívneho vzťahu k čítaniu, rozvoju čítania a interpretácie, vyjadrovania sa o obsahu textu. V diskusii sa pani učiteľky vyjadrovali, ako s čo najmenšou námahou dosiahnuť, aby žiaci mali pozitívnejší vzťah k čítaniu a reálne čítali viac. V tomto školskom roku sme sa zapojili do projektu: „Knižné kamarátstva 2020“, ktorý sa realizoval od septembra 2020 do januára 2021.

Cieľom súťaže bola podpora čítania u žiakov základných škôl. Pozostával z realizácie viacerých aktivít, ktoré sledovali tri ciele:

- zlepšenie vzťahu k čítaniu (žiak má pozitívnejší vzťah k čítaniu)
- zvýšenie čitateľskej aktivity (žiak prečíta viac literatúry)
- zlepšenie interpretácie obsahu textu (žiak je viac ochotný a schopný rozprávať o prečítanom).

V tejto časti sme stručne načrtli naše skúsenosti, ktoré sú všeobecne platné k aktivitám a ich realizácii.

- komunikácia so žiakmi a motivácia

Za kľúčové k úspechu aktivít považujeme osobné nasadenie učiteľa v septembri na úvodných hodinách, keď predstavujeme žiakom aktivity a ciele, ktoré nimi sleduje. Je dôležité všetko do detailov odkomunikovať, neúnavne vysvetľovať prínos pre žiakov, diskutovať o čítaní, prečo je pre nich dôležité, motivovať žiakov, aby niečo pre seba skúsili v tejto oblasti urobiť, ak čítanie považujú za dôležitú hodnotu. Osobné skúsenosti totiž ukázali, že deklaratívne žiaci čítanie považujú za vysoko pozitívnu hodnotu a činnosť, ale drvivá väčšina vo svojom reálnom štýle života nečíta. Je teda silná disproporcja medzi ideálom a realitou.

- efektívny komunikačný kanál

Veľmi dôležitý je efektívny a flexibilný komunikačný kanál. Keďže sa do aktivít zapájalo viacero tried, veľa žiakov, aktivity sú rôzne, hrozí rýchle vyčerpanie učiteľa manažovaním aktivít. Nám na 2. stupni ZŠ sa osvedčil facebook (fb skupina na väčšie oznamy, príp. jednoduché hlasovania a skupina na fb messengeri pre flexibilnú komunikáciu). Spočiatku bolo náročné skupinu vytvoriť a popridávať do nej všetkých záujemcov. Námaha sa ale vrátila a v dlhodobom horizonte nám výrazne uľahčila prácu. Odporúčame priamo pri prihlasovaní sa žiaka na nejakú aktivitu nájsť v spolupráci s ním jeho konto na sociálnej sieti, overiť si, či je to jeho profil a hneď ho pridať do databázy. Ušetríme si tak veľa námahy s dodatočným zisťovaním identity. Neskôr, pri písaní odkazu žiakom do skupiny, sme vždy veľkými písmenami na úvod správy napísali, ku ktorej aktivite konkrétne sa informácia vzťahuje, aby si ju prečítali iba dotknutí žiaci.

Príklad: V rámci Ceny René sa vrátili knihy, ktoré si mohli požičať ďalší žiaci. Miesto chodenia po triedach alebo odkazov na nástenkách sme napísali krátku informáciu na messenger a do 30 sekúnd mi na dvere klopali žiaci, ktorí náhodou išli okolo a dostali správu.

- priebežná reflexia aktivít a riešenie podnetov

Pozornosť treba sústrediť na priebežnú reflexiu aktivít: pýtať sa, čo žiakom nejde, pátrať po príčinách, skúsiť navrhovať riešenia, motivovať ich, aby sa napriek novej prechodnej kríze nevzdávali.

- povzbudenie a pochvala

Neustále treba žiakov chváliť, ak vidíte, že sú aktívni. Dávate im tým pozitívny signál. Môžete niektorých uviesť ako pozitívny vzor pre ostatných, príp. ich motivovať malou známku, ktorá symbolicky ocení ich nasadenie a záujem. Napr. na konci polroka sme dali žiakom v prvom polroku za Literárny hec známku s najmenšou váhou, aby sme symbolicky ocenili ich ochotu na seba pracovať.

AKTIVITY

Nasleduje krátky opis aktivít a ich reflexia. Aktivity sú zoradené (nie striktné) od najúspešnejších po tie, ktoré úplne žiakov nezaujali. Na iných školách ale môžu byť

oblúbené podľa informácií kolegyne zo základnej školy, ktorá ich robí a deti aktívne pracujú. Oblúbenosť aktivity môže byť ovplyvnená vekom, typom školy alebo klímou na škole.

Literárna cena René

Žiaci majú možnosť prečítať po jednej knihe od piatich finalistov súťaže (súčasní slovenskí autori) a vytvoriť vlastné poradie najlepších autorov podľa svojho čitateľského zážitku a vkusu v období september-november. Za jej prínos považujú žiaci možnosť čítať aktuálnu literárnu tvorbu, získať prehľad o súčasných témach, čo pôsobí motivujúco na vzťah k čítaniu. Nie je to povinná literatúra alebo knihy zo starších literárnych období vnímaných žiakmi ako „starina“.

Odporúčania:

- Práve táto súťaž si vyžaduje efektívnu a rýchlu komunikáciu cez sociálne siete, pretože pri veľkom počte záujemcov nie je dostatok kníh a treba zabezpečiť ich rýchlu rotáciu.
- Netreba sa spoliehať na vzájomnú komunikáciu žiakov a to, že si knihy posunú. Nedialo sa to ideálne a učiteľ viac musí moderovať tok kníh, aby sa dostalo na všetkých záujemcov. Je dobré mať zapísané, kedy si kto akú knihu požičal a po prekročení dohodnutého času na prečítanie treba pripomínať, aby sa kniha posunula k ďalšiemu záujemcovi.
- Taktiež sa osvedčilo motivovať žiakov, aby napísali o niektorých knihách z výberu stručnú vlastnú recenziu na sociálne siete a tak k čítaniu pritiahli ďalších.
- Súčasťou Ceny René je aj beseda s vybraným autorom priamo na škole. Čakali sme, že o ňu bude väčší záujem žiakov. Navyše boli dosť pasívni a nepýtali sa otázky, hoci sa im podľa neskorších vyjadrení beseda páčila. Zistili sme, že neboli zvyknutí klásť otázky. Do budúcnosti preto odporúčame žiakov na besedu aspoň trochu pripraviť. To neznamená nadiktovať im otázky (vraj aj to sa na školách deje), ale vysvetliť, prečo je dôležité pýtať sa, ako ich pasivitu môže vnímať hosť besedy a organizátori a dať im za úlohu pripraviť si dopredu pár otázok a odkonzultovať ich, aby sa prípadne preformulovali (jasnejší obsah otázky, aby šla viac k téme a pod.). Ak učiteľ pomáha otázky preformulovať, treba čo najviac rešpektovať žiacky zámer a vysvetliť, prečo považuje za vhodnú otázku upraviť (väčšia zrozumiteľnosť, väčšia otvorenosť otázky a pod.).

Literárny hec

Je to osobná čitateľská výzva, ktorej cieľom je prečítať za školský polrok (do konca januára a júna) minimálne 5 kníh podľa vlastného vkusu a výberu, pričom žiakom môžu pomôcť základné pravidlá stanovené učiteľom.

Prínos: motivácia k čítaniu formou osobnej výzvy/závazku, žiaci majú možnosť čítať vlastným tempom, rozvrhnú si harmonogram podľa vlastných možností, čítajú, čo ich zaujíma, príp. vyskúšajú niečo nové, na čo si nevedeli dlho nájsť čas. Práve autonómiu vo výbere autora a žánra, v tempe a čase čítania žiaci v reflexiách vysoko pozitívne hodnotili. Veľmi pomáha aj stanovenie termínu. Viacerí tak prečítali knihy, ktoré už dlho odkladali kvôli iným povinnostiam.

Pravidlá/odporúčania pre žiakov:

- Pred čítaním si vytvorte orientačný čitateľský plán: čo a prečo chcem prečítať. Nájdite si príp. informácie na internete.

- V rámci vybraného žánra čítajte najlepších autorov (napr. detektívka – A. Christie, A.C. Doyle a pod.).

- Diela od autora čítajte chronologicky podľa vydania. Niektoré postavy sa totiž môžu vyvíjať, knihy na seba môžu voľne nadväzovať, autorov štýl sa niekedy tiež mení. Takouto systematickosťou si žiak buduje komplexnejší prehľad a literárnu erudíciu.

- Každý polrok je dobré ukončiť „diplomom“, ktorý si žiak vytvorí. Stačí, ak je to jednoduchá A4, na ktorú si napíše názov aktivity, časový údaj, svoje meno, zoznam prečítaných kníh a označí tie, ktoré by odporúčal prečítať ostatným a stručne reflektuje aktivitu (čo sa mu páčilo/nepáčilo/osvedčilo a prečo, čo mu aktivita dala a pod.).

Žiak tým získa hmatateľný prehľad svojho úspechu a učiteľ zasa spätnú väzbu a tipy na literatúru pre ostatných záujemcov, ktorú im môže nazdieľať v rámci spoločnej komunikácie.

Individuálne čítanie na hodine

Vytvára priestor 5-7 minút na začiatku vyučovacej hodiny pre čítanie literatúry podľa svojich preferencií.

Cieľ: opakovanou krátkou aktivitou poskytnúť žiakom možnosť posilniť vzťah k čítaniu, vytvoriť návyk siahnuť po knihe a čítať, ukázať, že má význam nájsť si na čítanie čas, kedykoľvek sa dá, hoci aj nakrátko (cesta v mhd, čakáreň u lekára a pod.).

Odporúčania:

- Priebežne oceňte slovne žiakov, že sú vytrvalí a čítajú. Povedzte im, že si to vážite.

- Čitateľská prvá pomoc: Noste so sebou súbor kratučkých zaujímavých próz od rôznych autorov, alebo zbierku próz, ktoré si môžu požičať tí, ktorí si čítanie zabudli doma, príp. sa rozhodnú, že to skúsia. Viacerí moji žiaci túto možnosť ocenili v reflexii a využívali ju aj bez toho, aby som ju aktívne na hodine ponúkol.

- Raz za mesiac krátko so žiakmi diskutujte o tom, čo čítajú – prečo sa im kniha páči, či a prečo by ju odporúčali ostatným atď.

Interpretačné rozhovory o krátkych literárnych textoch na vyučovacích hodinách

Priestor aspoň raz za mesiac na interpretáciu krátkeho literárneho textu na hodine všetkými žiakmi. Nemusí súvisieť s preberaným učivom a predmetom, kritériom výberu je príťažlivosť pre žiakov. Ak je text nezvyčajný, vtipný, provokujúci, netradičný, má veľkú šancu, že si ho žiaci prečítajú a budú o ňom chcieť rozprávať.

Prínos: žiaci majú možnosť rozmýšľať nad textom, komunikovať o ňom s ostatnými, formulovať svoje myšlienky a porovnať ich s názormi ostatných. Nenásilnou formou môžu zažiť úspech pri interpretácii zaujímavého textu, čo ich môže a má motivovať k ďalšiemu čítaniu literatúry a uvažovaniu o nej, príp. zapojeniu sa do ďalších aktivít projektu, pokiaľ tak neurobili začiatkom školského roka.

Odporúčania:

- Vytvorte si pred začiatkom školského roka databázu textov, úloh a aktivít k nim. Počas každodenného zhonu budete pod menším časovým stresom z prípravy a realizácie aktivity a

umožníte žiakom efektívnejšie text analyzovať tým, že budú mať dopredu stanovené zadania úloh.

- Skúste so žiakmi pracovať nie v klasickom rozložení triedy (rady lavíc za sebou, v ktorých sedia dvojice) ale usporiadajte lavice do dvojíc oproti sebe so 4-5 žiakmi. Takéto „ostrovčeky“ umožnia žiakom lepšie komunikovať medzi sebou a sformulovať si najprv vlastný názor medzi rovesníkmi, až potom ho „oficiálne“ prezentovať.

Záver a odporúčania:

- komunikácia so žiakmi a motivácia:

Za kľúčové k úspechu aktivít považujeme osobné nasadenie učiteľa v septembri na úvodných hodinách, keď predstavuje žiakom aktivity a ciele, ktoré nimi sleduje. Je dôležité všetko do detailov odkomunikovať, neúnavne vysvetľovať prínos pre žiakov, diskutovať o čítaní, prečo je pre nich dôležité, motivovať žiakov, aby niečo pre seba skúsili v tejto oblasti urobiť, ak čítanie považujú za dôležitú hodnotu. Osobné skúsenosti totiž ukázali, že deklaratívne žiaci čítanie považujú za vysoko pozitívnu hodnotu a činnosť, ale drvivá väčšina vo svojom reálnom štýle života nečíta. Je teda silná disproporcija medzi ideálom a realitou.

- efektívny komunikačný kanál:

Veľmi dôležitý je efektívny a flexibilný komunikačný kanál. Keďže sa do aktivít zapája viacero tried, veľa žiakov, aktivity sú rôzne, hrozí rýchle vyčerpanie učiteľa manažovaním aktivít.

- priebežná reflexia aktivít a riešenie podnetov:

Pozornosť treba sústrediť na priebežnú reflexiu aktivít: pýtať sa, čo žiakom nejde, pátrať po príčinách, skúsiť navrhovať riešenia, motivovať ich, aby sa napriek novej prechodnej kríze nevzdávali.

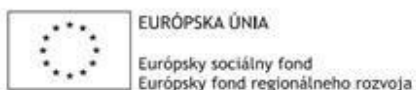
-povzbudenie a pochvala :

Neustále treba žiakov chváliť, ak vidíme, že sú aktívni. Dávať im tým pozitívny signál. Môžeme niektorých uviesť ako pozitívny vzor pre ostatných, príp. ich motivovať malou známku, ktorá symbolicky ocení ich nasadenie a záujem.

11. Vypracoval (meno, priezvisko)	PaedDr. Adriana Garamiová
12. Dátum	09.03.2021
13. Podpis	
14. Schválil (meno, priezvisko)	PaedDr. Anna Kijaček Rošková
15. Dátum	09.03.2021
16. Podpis	

Príloha

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Základná škola, Hlavné námestie 14, 941 31 Dvory nad Žitavou
4. Názov projektu	Inovácia foriem a metód výchovno-vzdelávacieho procesu v Dvoroch nad Žitavou
5. Kód projektu ITMS2014+	NFP312010S811
6. Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub čitateľskej gramotnosti

PREZENČNÁ LISTINA

Miesto konania stretnutia: Základná škola, Hlavné námestie 14, 941 31 Dvory nad Žitavou

Dátum konania stretnutia: 09.03.2021

Trvanie stretnutia: od 14.30 hod. do 16.30 hod.

Zoznam účastníkov/členov pedagogického klubu:

č.	Meno a priezvisko	Podpis	Inštitúcia
1.	PaedDr. Adriana Garamiová		ZŠ Dvory nad Žitavou
2.	Mgr. Oľga Opaleková		ZŠ Dvory nad Žitavou
3.	PaedDr. Anna Kijaček Rošková		ZŠ Dvory nad Žitavou
4.	Mgr. Denisa Takáčsová		ZŠ Dvory nad Žitavou
5.	Mgr. Eduarda Caletková		ZŠ Dvory nad Žitavou
6.	Mgr. Katarína Vicenová		ZŠ Dvory nad Žitavou
7.	Mgr. Martina Muková		ZŠ Dvory nad Žitavou
8.	Mgr. Mária Pozsonyiová		ZŠ Dvory nad Žitavou

Meno prizvaných odborníkov/iných účastníkov, ktorí nie sú členmi pedagogického klubu a podpis/y:

č.	Meno a priezvisko	Podpis	Inštitúcia